

AZ ANGYALOK

IRTA:
TÓTH MIKE S. J.
TANÁR

BUDAPEST, 1925.
KORDA R.-T. KIADÁSA
VIII, Mikszáth Kálmán-tér 3.

AZ ANGYALOK

IRTA:

TÓTH MIKE S. J.

TANÁR

- BUDAPEST, 1925. -

KORDA R.-T. KIADÁSA

VIII., Mikszáth Kálmán-tér 3.

198/1925.

Imprimi potest

Ad. Csávossy S. J.
Praep. Prov.

Nihil obstat

Ludov. Tomcsányi S. J.
censor dioce.

Nr. 2996.

Imprimatur

Strigonii 15. Sept. 1925.

Juk. Machovich
vic. gen.

Nyomatott: „A Szív“ Szent József-nyomdájában Mezőkövesden.

I. FEJEZET.

Semmi sem közönségesebb a szentírásban, mint az angyaloknak említése. Majd Isten igazságos ítéletét hajtják végre, majd az ártatlanokat védik, majd az embereket vezérlik, intik, vagy vigasztalják.¹⁾ Gyakran különböző nevek alatt fordulnak elő, de kétségtelen, hogy mindig azon égi szellemekről van szó, kiket mi angyaloknak szoktunk nevezni.

Mi különösen az őrangyalokat illeti, feltűnő, hogymár a pogányok is azon meggyőződésben voltak, hogy az embereknek, családoknak, országoknak, stb. őrangyalaik, vagy geniuszaik vannak. E meggyőződésről tanúskodnak a költők, szónokok, bölcselők, történetírók és mindazok, kik írataikban Lares-eket, Penates-eket és Genius-okat említenek.²⁾

¹⁾ Móz. I. 3 és 19; Kir. II. 24; Kir. IV. 19; Dániel 3 és 14; Judit 13; Móz. II. 4 és 23; Tób. 5; Kir. III. 19; Luk. 16; Kir. V. 38; 33. Zsolt.; Jelen. 20; Efez. 1; Jozsue 1.

²⁾ Tibullus lib. 2, eleg. 2; Propertius lib. 4, eleg. 9; Verg. Aeneid. libr. 7; Senec. Epist. 3. Különböben e felől v. ö. Perrone, Wilmers, Petavius.

Természetes, hogy az izraeliták már határozottan tudták ezt, minthogy Isten maga tanította őket a mennyei igazságoknak és azon viszonyoknak ismeretére, melyben mi az angyalokkal állunk.

Egyébiránt mindezt figyelem nélkül hagyhatjuk, midőn már Krisztus Urunk tanítását és kinyilatkoztatását bírjuk. Ő az őrangyalok létezését a leghatározottabban ama szavaival jelentette ki: „Vigyázzatok, hogy meg ne vessetek egyet a kisdedek közül; mert mondom nektek, hogy ezek angyalai mennyekben mindenkor látják Atyám orcáját, ki mennyekben vagyon“. ¹⁾ Azért mondja sz. Vazul: „Ki Urunk szavaira emlékszik, nem mondhat annak ellent, hogy minden egyes hívőnek őrangyala vagyon“. ²⁾ S ezt mindjárt az első keresztények hitték. ³⁾ Erről az Egyház legnagyobb tudósai is többször tanúskodnak, mint például sz. Jusztin ⁴⁾ bölcsele és vértanú, **Origenesz, ⁵⁾ sz. Hilár, sz. Jeromos, sz. Ágoston, ⁶⁾ sz. Ambrus** a többi közt ezeket mondja: „Folyamodnunk kell az angyalokhoz, kik

¹⁾ Máté 18, 10.

²⁾ S. Basil. I 4. contr. Eunomium.

³⁾ Apost. cselek. 12.

⁴⁾ S. Just. Apolog. 2. ad Antonin. et 1. ad senatum.

⁵⁾ Orig. Homil. 1 in Ezech.; Homil. 23. sup. s. Luc.

⁶⁾ S. Aug.

oltalmazóinkul adattak“ ; hasonlóképen szól aranyuszájú sz. János, aquinói sz. Tamás¹⁾ és mások.

A hittudósok közönségesen azon meggyőződésben vannak,²⁾ hogy minden embernek egy őrangyala van.³⁾ Isten ugyanis azt akarja, hogy mindenki az igazság ismeretére jusson és üdvözüljön,⁴⁾ s azért a maga részéről mindent megtesz, mi az embernek e célra szükséges, vagy hasznos. Ez oknál fogva „angyalainak parancsolt felőled, hogy megőrizzenek téged minden utadban“,⁵⁾ mondja a zsolttáros. E gondolatnál fölkiált sz. Jeromos: „Mily fönséges a lélek méltósága, minthogy minden ember születésének pillanatától védelmezőül sz. angyalt nyer“. ⁶⁾

A sz. őrangyalok folytonosan szorgoskodnak a gondjaikra bízott ember körül: védelmezik, oltalmazzák és üdvösségének elnyerésében mindenképen szolgálatára vannak, miként Origenesz is mondja: „Az őrangyalok segítenek

¹⁾ S. Thom. p. 1. q. 113, a. 3—6.

²⁾ V. ö. Perrone, De Deo creat. p. I. c. 3, n. 44; Mazella, De Deo creat. p. I. ante disp. 2. a. 9., n. 447.

³⁾ V. ö. Wilmers, Lehrbuch der Relig. II. 1-ter Glaubartl. §. 4.

⁴⁾ Timót. I. 2. 4.

⁵⁾ 90 zsolt. 10.

⁶⁾ S. Hier. I. 3. in cap. 18, 10. Matth. V. ö. Suarez tom. II. I. 6, c. 17.

bennünket azon törekvésben, melyet arra fordítunk, hogy a mennyekbe jussunk“.¹⁾

Különösen a következőkből láthatjuk az őrangyaloknak szorgoskodását az emberek körül.

II. FEJEZET.

Az angyalok gyöngéd szeretettel védik az ártatlanságot.

Sz. Ciril, Teodóz idejében jeruzsálemi püspök, az angyalokat a „szüzesség művészei“-nek nevezte,²⁾ minthogy ők valóban a szüzességre ösztönöznek s azt védik. Igen, mert Tertullian szerint „a szűzek az angyalok családkörébe valóknak tartatnak“.³⁾ És alexandriai sz. Ciril a szüzességről azt mondja,⁴⁾ hogy az mágnes-vonzóerővel bír az angyalokra nézve. Nagyon természetes, hogy az angyalok az embereket tisztaságra ösztönzik, mert sz. Atanáz kifejezése szerint „az önmegtartóztatás valóban angyali élet“.⁵⁾ Ösztönzik az embereket

1) Orig. I. 8. Contra Celsum.

2) S. Ciril. Catech, 12. »virginitatis opifices.«

3) Tertul. De bono pudic. c. 1.

4) S. Ciril, I. 4. Apol. mor. c. 8.

5) S. Athanas.

a tisztaságra, „hogy az angyalok életmódját követvén, megérdemeljük, hogy azok társágába jussunk“, mondja sz. Ambrus.¹⁾

Az ártatlanoknak nemcsak erényét, hanem életét is különös gonddal oltalmazzák az őrangyalok. A gyermekek számtalanszor csodálatosan menekülnek meg a legszembeötlőbb veszélyektől, és nagyon hihető, hogy olyankor a láthatatlan őrangyal működik közre, még pedig azért, mert a gyermekeket angyali tisztaságuk miatt különösen szereti.

Egy fürthi polgárnő 1841. év május 12-én négy éves leánykáját második emeleten levő lakásában csukván be, dolgai után látott. A gyermeknek nem igen tetszett a szűk szoba, szabadság után vágyott és semmi veszélyt nem sejtvén, kinyitotta az ablakot és kilépvén, a két emeletnyi mélységbe bukott le; de valószínűen őrangyalától vitetve, alig ért a földre, a legnagyobb örömmel felugrott és futkosni kezdett. A megijedt szomszédok, kik e csodálatos esemény szemtanúi voltak, alig hittek szemüknek, a gyermeket lehető leggondosabban megvizsgálták, de a sérülés legkisebb nyomát sem találták rajta.²⁾

¹⁾ S. Ambrus. Serm. 85.

²⁾ Viszolajszky K. Isten újja. Pest, 1868. Függelék 7. E könyvet nagyon ajánlhatom. Talán kapható az esztergomi papnevelőben.

Évenként számos hasonló eset fordul elő. Karinthiában Bruneck és Olang közt a vasuti vonat teljes gyorsasággal haladt, midőn egy 9 éves leányka, ki a vonatvezető gondatlansága miatt be nem zárt kocsiajtóhoz támaszkodván, hirtelenül kiesett. A vonatot nem-sokára megállították s látták, hogy a gyermek már teljes erejéből a vonat után fut s azt elérni törekszik.¹⁾ — Hasonló eset fordult elő Budapest és Bécs között 1860-ban, mint az akkori lapok jelentették.

Szeptember 5-én 1843-ban Aigen nevű helységben Salzburg mellett egy ács nagy rakás fától elmozdítván a létrát, a rakás összeomlott s egy harmadfél éves kis leánygyermekre zuhant. Az elszörnyedt ember jajkiáltással az őrangyalt hívta segítségül. Oly gyorsan, amint csak lehetséges, félrehányták a fát, s imel a gyermek, kit mindenki összezúzottnak vélt, ép és vidor, de még csak a legcsekélyebb karcólást sem lehetett rajta sehol észrevenni.²⁾

Azonban nemcsak az ártatlan kisedeket oltalmazza az őrangyalok, hanem azokat is, kik ártatlanul élni törekszenek. — Ismeretes, hogy a római Franciska, férje halála után,

¹⁾ »Magyar Korona«. 1878. 247. sz.

²⁾ Blätter zur Belehrung. u. Erbg. 9. Jahrg. S. 700.

nem az őrangyalok védelmezték-e azokat ?¹⁾
Az őrangyalok gyakran valóban láthatók is voltak mellettök és támadóikat elrettentették.

Tiszteljük tehát az őrangyalokat, részint, hogy bennünket és erényünket megvédjék, részint pedig oltalmazzák a talán gondjainkra bízott gyermekek ártatlanságát ott is, hová a mi örködésünk nem hatolhat. Ah! mi igen kevés helyen örködhünk a gyermekek ártatlansága fölött. Tiszteljük és kérjük az őrangyalokat, hogy ők tegyék azt, mert gondoskodásuk eredményesebb.

III. FEJEZET.

Az angyalok eltávolítják tőlünk a test és a lélek veszedelmeit.

Nem ritkán segítették az angyalok a vallásos katonákat a győzelemre. Említhetem itt azon történetet, mely a szentírásban van előadva. Timotheus szörnyű hadsereggel támadván meg a zsidókat, Machabeus, a zsidók vezére és a nép, gyöngeségének tudatában, földre borult és az egek Urát kérte,

¹⁾ S. Ambros. Serm. 90.

hogy irgalmas legyen iránta. Az ima végeztével, midőn a seregek egymáshoz közeledének, a csata hevében öt lovas jelenék meg a zsidó sereg élén. E jelenet Timotheus katonái közt borzasztó rémületet idézett elő elannyira, hogy a hadsereg teljesen felbomlott és Timotheus 21 ezer embere hullott el e vesztett csatában. Győztesek lettek a zsidók az angyalok segítségével.¹⁾

Sokszor fordultak elő hasonló esetek a keresztények történetében is. A többi közt ismeretes az, hogyan segítették az angyalok sz. Vencelt a harcban. Sz. Vencel cseh királyt haddal támadta meg Radiszlauz herceg. Vencel sajnálván népének vére ontását, az akkori hadakozás szokása szerint, párbajt ajánlott ellenfelének; ez elfogadta s bizott győzelmében, minthogy hosszú lándzsával rohant Vencelre, Vencel pedig csak rövid kardot forgatott kezében. De ime! Radiszlauz sebes rohamában rögtön megáll, elborzad és leesik. A dolog oka felől kérdezettvén, őszintén bevallotta, hogy sz. Vencel oldalánál két angyalt pillantott meg.²⁾ — Sz Vencel ugyanis nagyon tisztelte az őrangyalokat: minden hétfőt azok tiszteletére szentelte, éjjel és

¹⁾ Makkab. II. 10, 24—31.

²⁾ Vogel, Szentek élete. Kalocsa, 1866. III. kötet 72. lap.

nappal hozzájuk fohászkodott, utazás közben ezeknek ajánlotta magát; tisztelte az egyes tartományok, népek és városok őrangyalait és kérte őket, hogy a népet a jóra vezéreljék.

Az őrangyalok különös védelmét tapasztalta Alfonz spanyol király is, midőn a mórok ellen harcolt. Alfonz látta, hogy reá nézve a csata rossz fordulatot vesz; leugrott tehát lováról és gyalog maga is harcolt. Ekkor észrevette, hogy előtte valami pajzs, vagy tündöklő szárny vonul s őt az ellenséges szúrásoktól és kardcsapásoktól védi. Később a foglyok azt mondták, hogy a védő szárnyat ők is látták, hanem amellet még egy kardforgató kezét is vettek észre. Alfonz ez alkalommal a sanctarenai csatát nyerte meg, de el is ismerte, hogy ez egyedül őrangyala védelmének köszönhető. E tényt hiteles és esküvel erősített okmányban leírta, sőt hálából egy rendet is alapított, melynek díszjelvénye bíborvörös szárny volt. — Hasonló esetet beszél el a történelem ugyanazon ország Lamirus nevű királyáról 930-ik évben. — Ilyen eredete volt azon lovagrendnek, melyet XI. Lajos, Franciaország királya sz. Mihály tiszteletére alapított.¹⁾

Azon állítást, hogy az angyalok az embert

¹⁾ Humbert, Histoire d'Angleterre, chap. 10.

veszedelmeiben oltalmazzák, bizonyítja az is, hogy sz. Pétert angyal szabadította ki a börtönből és az őrtálló 16 katoná között észrevétlenül elvezette.

Mióta az ember Isten parancsát megszegte, úgy látszik, mintha az egész természet vesztére összeesküdött volna. A szenvedések, betegségek s a szerencsétlenségek egész serege borította el a földet és az emberek egy pillanatra sem biztosak a veszedelemtől; ahová csak tekintünk, mindenütt veszélyt pillantunk meg; veszély a gyalogolásban és a kocsizásban, szárazon és vízen, otthon és idegenben; veszély vár bennünket mindenütt, ahová csak lépünk, úgy annyira, hogy mondhatjuk, nincs zug a világon, melyből a veszedelemnek valamely kigyója elő ne gyűrűzzenék. Hogyan kerülheti ki a gyarló ember, Isten különös segítségével, mind e veszedelmeket?

E sok veszedelem ellen oltalmazóul adta Isten az embernek az őrangyalt. Kétségbevonhatatlan is, mondja aranyszájú sz. János, hogy az angyalok az emberektől a test s a lélek veszedelmeit elhárítani törekednek.¹⁾ Méltán kiált fel tehát sz. Bernát: „Ha a jó szellemek

¹⁾ S. Joa. Chrysost. Homil. 3. in ep. ad Coloss.

tőlünk eltávoznak, ki fogja a gonoszok támadásait kiállani?“¹⁾)

Az angyalok szeretete irántunk most sem hült el, az ő hatalmuk nem csökkent meg. Ezt mutatják nekünk különösen nagy mértékben akkor, ha védenek a bűn veszedelmében forognak. Így például midőn boldog Hermelindisz a magányba vonult, de ott erényeit veszély fenyegette, őrangyala megjelent és figyelmeztette: „Siess el hamar innét, s őrizd ártatlanságodat, melyet Istennek szenteltél!“ Hasonlóképpen szól az őrangyal hozzánk is, midőn a bűn veszedelmében vagyunk: Ne menj azon társaságba; kerüld annak látogatását; ne jelenjél meg ama mulatságon, vagy színelőadáson! Így szól szívünkhöz az őrangyal sugallataiban; vagy talán ama rögtöni félelem, a benső aggály, a szívszorongás, vagy a szívdobogás is nem az őrangyal intése-e oly körülményekben, midőn valami tiloshoz akarsz fogni?!

Kövessük tehát készségesen őrangyalunknak sugallatait, gyermekdeden bízzuk magunkat gondjaira s érezni fogjuk oltalmát, talán éppen akkor, midőn a legnagyobb szükségünk lesz rá!

¹⁾ S. Bernard. Serm. 3. in Cant.

IV. FEJEZET.

Isten angyalai utainkon kísérnek.

Erre nézve nincs elragadóbb, szívrehatóbb és gyöngédebb történelmi eset, mint amelyet a szentírás Tóbiásról elbeszél. Mily hűnek, óvatosnak, szorgosnak és bölcsnek bizonyult be Tóbiás őrangyala! Ilyen mindenkinek az őrangyala.

Sz. Benedek Kasszino nevű hegyre akarván felmenni, minthogy a vidéket nem ismerte, végre eltévedt; de csakhamar egy ifjú jött eléje, ki őt a kívánt helyre kalauzolta; az ifjú egész tartásából, minden mozdulatából kitűnt, hogy nem lehetett más, mint angyal.

Spanyolországba rontván az arián eretnekek, a katolikusok ellen dühöngtek és főképen a szevillai tudós érsek, sz. Laureanusz életére törtek; de őrangyala a gonoszok e törekvésére álmában figyelmeztette s az érsek még idején elmenekült. Útjában több csodát művelt, egy vakot is látóvá tett; mihelyt ez szemeit fölnyitotta, tündöklő, szeretettel teljes és nyájas ifjút tekintett meg a püspök oldalánál és kérdezte: „Ki az a tündöklő arcú?” Laureanusz megértvén a kérdést, azt felelte: „Ez az

én őrzőangyalom, utaimon vezetőm és folytonosan társam“.

Egészen hasonló esetet olvasunk szent Domonkos életrajzában, kinek útjában az őrangyal nyájas ifjú alakjában szintén vezetőként ajánlotta fel magát.

Az angyaloknak eme készsége miatt mondja sz. Bernát: „Az utazásnál épen nem kell félnünk, hogy valami szerencsétlenségünk lesz; mert hisz az angyalok készítik elő nekünk az utat“.¹⁾

Talán már te is többször tapasztaltad őrzőangyalod oltalmát utaidon, csakhogy nem gondoltál rá. Midőn eltévedtél, lehetséges, hogy ő vezetett jó útra; midőn sokat tűnődöttél, mit tevő légy, talán ő világosított fel, hogy végre elhatározhattad magadat; midőn majdnem a vízbe fúltál; midőn ama veszélyben forogtál, hogy a szekér kereke majdnem rajtad keresztül ment, vagy hogy a ló majdnem eltiport, — okkal feltehető, hogy láthatatlanul ő oltalmazott meg. Midőn a lépcsőn szörnyet estél . . . midőn ama kő épen melletted esett le . . . stb. úgy hiszem, őrangyalod mentett meg a rögtöni haláltól. — De haladjunk tovább, mert még több üdvös szolgálatot tesznek nekünk az őrangyalok.

¹⁾ S. Bernard, Serm. 9 in Psalm. Qui habitat.

Ő alakította úgy a körülményeket, hogy azon elhatározásodat véghez nem vihetted, mely örök vesztedet okozta volna.

Az őrangyalok tehát a figyelmetleneket intik, óvják, fenyegetik s a bűn következményeinek feltüntetésével ijesztgetik, csakhogy kísértéseikben a rossztól visszatartsák. Szembe-ötölő példát szolgáltat erre nekünk Landelinusz esete.¹⁾ E tehetségdús és nemes ifjúnak története előtted is már talán ismeretes s azért csak röviden említem.

Sz. Aubertusz cambrai érsek nevelte fel ezt az ifjút és szép tehetségei miatt pappá akarta szentelni, de az ifjú rokonai lebeszélék a papi pályáról. Barátainak csábítgatásai következtében a legkicsapongóbb életre vete-medett s azt mindaddig folytatta, míg egyszer bűntársainak egyike rögtön meghalt.

A véletlen és rögtöni halál nagyon hatott Landelinuszra, annál is inkább, mivel ugyanazon időben álmában egy nyájas ifjú jelent meg neki s megmutatta, hová jutott vétkei miatt bűntársa. De meg is szólította eképen: Téged otthon Aubertusz püspök sirat, szerencsétlenséged fölött zokog és míg te a bűnökbe merülsz, ő éretted virraszt és imádkozik; kelj föl tehát, hagyd el e szégyenletes életet, kövesd

¹⁾ Surius, Fasti Mariani, 5 Junii.

e nyomorból megmeneküljek. Liffard, elég hosszú ideig izzadtál már e kemény szolgálatban; most tehát, míg teheted és még időd van, míg a kapus hivatala néked alkalmat nyújt az eltávozásra, szabadítsd ki magadat a zárda börtönéből s térj vissza házádba; a szabadság annál édesebb lesz, minél később ízeled! Jól van, elmegyek és megmentem a sok bűtől megöszült fejemet, melyet itt méltatlanul zaklatnak; megmentem magam a még korai haláltól. — Míg egyik éjjel a képzelgéssel összezagvált gondolatok járták át elméjét, felzaklatott kedélyében elhatározta, hogy reggel elhagyja a zárdát. Ekkor rögtön előtte áll ősz ember alakjában az angyal és komoly intéssel parancsolja, hogy keljen fel s őt kövesse. Liffard követi. Az angyal a hálóteremből a templomon át a templom körül levő temetőbe vezet. Liffard csodálkozik, hogy a zárdában minden ajtó oly könnyen magától felnyílik; de borzalma a legnagyobb fokra hág, midőn egy sír felnyílását látja. „Ime! szól az angyal, nézd ezt az embert, ki néhány nap előtt temettetett ide, tekintsd annak szemeit és egész testét! Ily alakúvá leszsz te is e helyen rövid idő múlva. Mily esztelenül cselekszel, óh öreg! Micsoda ördög ösztönöz téged a fogadott önfeláldozó élet bűnös

elhagyására? Csak jöjj velem és nézd meg a többi hullát is!“ Liffard azonban már eleget látott, a földre borult s az angyalt zokogva kérte, hogy vezesse vissza a zárdába, szentül megigérvén, hogy soha sem enged többé elméjében helyet oly bűnös gondolatnak, mert már ez egyetlen sírnál is belátja határtalan esztelenségét.¹⁾

Ha az őrangyal másoknak nem is mutogatja a sírt és a hullákat, de mutogatja a komoly gondolatokat, hogy a kísértések alkalmainál a rossz elhatározásoktól és a bűntől vissza-riassza.

VI. FEJEZET.

Az őrangyal bátorít bennünket az erényre és a tökéletességre.

Az apostolok történetében látjuk, hogy angyal küldi Kornél nevű századost Péterhez, hogy ez neki a hit igazságait megmagyarázza s őt az üdvösség útjára vezérelje.²⁾ Angyal küldi Fülöp apostolt Gaza városa felé, hogy

¹⁾ Caesarius, lib. 4. Histor. memor. c. 4,

²⁾ Apost. cselek. 10. r.

igen gyakran látogatta meg az őrangyal és vizsgálta, lelkesítette a reá súlyosodott fájdalmak erényes és kitartó eltűrésére.

Sz. Izidor gyakran óhajtott a templomba menni, de nyáját kellett őriznie s nem mehetett el anélkül, hogy veszélynek tegye ki nyáját, hogy abban valami kár történik. Azonban Izidor néha oly határozottan érezte szívében az őrangyal biztató szavát, mintha csak ígérését hallaná, hogy távollétében ő fogja a nyáját őrizni, vagy ő fogja helyette a munkát végezni, — hogy Izidor valóban a templomba távozott és visszatérve mindent rendben talált, sőt, ha szántani kellett, visszatértekor annyit talált felszántva, mennyit ő fejszánthatott volna, ha folytonosan dolgozik. Miért is sz. Izidor nem ritkán úgy van festve, hogy eke előtt őrangyal vezeti ökreit, vagy hogy az egyik angyal az ökröket hajtja, a másik az ekét igazgatja, míg Izidor imádkozik.

Majdnem általában azon jámbor szívű és szentéletű emberek, kik a keresztény tökéletességben kitűntek, az angyalok feltűnő oltalmát is tapasztalták. Az őrangyal mintegy lakást vett szívében, őrködött minden érzelmük fölött, erősítette a gonosz szellem kísértései és incselkedései ellen, hogy biztosan és akadálytalanul haladhassanak a tökéletesség útján. — Sz. Teréz életében ez kiválóan

észlelhető; neki gyakran úgy látszott, mintha valóban angyal tartózkodnék szívében és mintha nem is ő akarna és szólna, hanem valaki benne rejljenék, őt igazgatná és erősitené.

Azért mondja Hermasz: „A szent angyal gyöngéd, szende és nyájas, szerény, nyugodt. Ha ő szívedbe száll, azonnal az igazságról, a szemérmességről, a tisztaságról, a jóságról, a valódi szeretetről és jámborságról szól. Ha ily gondolatok gerjedeznek szívedben, bizonyos lehetsz, hogy angyalod benned van“. ¹⁾ Origenes pedig azt mondja: „Mindenki mellett, még a templomban is, egy jó angyal áll, igenis az Úrnak angyala, hogy bennünket igazgasson, indítson és kormányozzon“. ²⁾

VII. FEJEZET.

Az angyalok örülnek bűnbánatunk fölött.

Ezt maga Üdvözítőnk mondja: ³⁾ hogy tudniillik az angyalok öröme akkor a legnagyobb, midőn látják, hogy valamely bűnös vezekel és bűneit megbánja. A bűnös szeméből lepergő könnyeket az őrangyal bizonyára,

¹⁾ Hermas, in past. 1, 2.

²⁾ Origenes, Homil. 20. supr. Num.

³⁾ Luk. 15, 1—11.

mint a legbecsesebb gyöngyöket, fölszedi, hogy azokat előmutatván, Istent könyörületre és bűnbocsánatra indítsa.

Az együgyűnek nevezett, devalójában szent életű Pál egy bűnöst látott egykor a templomba menni s látta egyszersmind, hogy e bűnöst mindenfelől a gonosz szellemek veszik körül, őrangyala pedig szomorú arccal csak messziről követte. A bűnös a szentbeszéd alkalmával Izaiás próféta ama szavait hallotta: „Mosakodjatok meg, legyetek tiszták, vegyétetek el gondolataitok gonoszságát színem elől; szünjétek meg gonoszul cselekedni. Ha bűneitek leendenek, mint a karmazsin, mint a hó megfehérednek; és ha pirosak leendenek is, mint a bíbor, lesznek, mint a fehérgyapjú“.¹⁾ E szavakat hallván az a bűnös, egész lelkében megrendült és kezdte bűneit megbánni. Pál azonnal észrevette rajta a változást; mert látta, hogy midőn a templomból kijött, a gonosz szellem tőle elfordult és távozott, az angyal pedig örömtől sugárzó arccal hozzá mindinkább közeledett.

Erre nézve fölkiált sz. Ágoston: „Adj Uram bánatkönnyeket s engedd, hogy az angyalok folytonosan örvendjenek fölöttünk, hogy Te bennünk mindig dicsértessél, és mi

¹⁾ Izai. 1, 16 és 18.

példabeszédből látható, melyet Üdvözítőnk a gyümölcsstelen fáról mondott.

A mi életünk kertésze az őrangyal, kinek köszönhetjük, hogy a bűn elkövetése után, vagy épen a bűn közepette, bennünket ezen életből ki nem vágta. Az őrangyal esdekelt érettünk, hogy sarjadosó fiatalságunkban a tűzre ne jussunk; ő minden jót ígért érettünk azon reményben, hogy szívünk jó tanácsait követni fogja; ah, ne hagyjuk szeretettel teljes őrangyalunkat reményeiben csalatkozni! Okozzuk neki erényes törekvésünkkel örömet!

Az Egyház maga is kifejezést ad azon meggyőződéssel, hogy az angyalok imáinkat, még a legszentebb miseáldozatnál is, Istennek bemutatják, mert azt rendeli, hogy az áldozatot bemutató pap a konzekráció után így imádkozzék: „Könyörgünk neked alázatosan, mindenható Isten! engedd, hogy ezt az áldozatot szent angyalodnak keze magasztos oltárodra, isteni Főnséged színe elé hozza, hogy mindnyájan, kik ez áldozatban résztveszünk és Fiadnak legszentebb testét és vérért élvezni fogjuk, minden mennyei áldással és kegyelemmel megteljünk.“

S az Egyház eme meggyőződése a szentírásan alapszik, mert ismeretes az, mit Ráfael az öreg Tóbiásnak mondott: „Mikor imádkoztál könnyhullatással és eltemetted a

halottakat, én az Úr elé vittem imádságodat“.¹⁾ Nagy bizalommal lehetünk tehát őrangyalunk iránt; rábízhatjuk óhajainkat; ő bizonyára leghívebb és leghathatósb közbenjárónk Istennél.

Sz. Bernát az őrangyalról mondja: „Ő teljes bizalmassággal terjeszti elő Istennek kívánságainkat, mert ő a mennyei udvar tagja, ő mindennap látja a mennyei Atya arcát . . . Óh, mily örömtől ragadtatik, ha oltalmazottjának a kívánt kegyelmet megnyerte, mikép örvendezik az örvendő emberrel! Ő megköszöni Istennek, hogy pártfogoltja szívének vágyát, hogy ajkainak könyörgését meg nem tagadta“.²⁾ Aquinói sz. Tamás pedig így nyilatkozik: „Az ember semmi érdemhez sem juthat, hacsak nem Isten segítségével, melyet Ő az angyalok által nyújt neki; s azért mindenben, mi javunkra van, közreműködnek az angyalok.“³⁾

Az őrangyalok minden lépésünket számlálják, melyet Isten iránt való szeretetből tettünk, minden jó tettünket az életkönyvébe jegyzik, hogy jutalma el ne maradjon.

Bizonyos remete, kinek kunyhója nagyon távol volt a forrástól, egyik napon fáradalmasnak kezdte érezni a vízfordást s elhatá-

¹⁾ Tob. 12, 12.

²⁾ S. Bernar. *Serm. de angelis.*

³⁾ S. Thom. Aquin. *P. II* q. 114. a. 3, ad 3.

rozta, hogy a vízhez közelebb építi fel kunyhóját. Nemsokára korsójával ismét vízért men-
vén, úgy látszott neki, mintha valami ember
számlálását hallaná: egy, kettő, három, stb.
az ő lépései szerint. Tudván, hogy a vadon-
ban kivüle senki sincs s a számláló hang
ismétlődvén, a remete csodálkozva hátra né-
zett s ime: tündöklő ifjú áll mögötte és fel-
szólal: „Számlálom lépteidet, hogy egy se
maradjon jutalmazatlanul“. Ezt mondván el-
tűnt. A meglepődött remete már most inkább
arról gondolkozott, hogy kunyhóját a vízfor-
rástól még valahol távolabb építse.

IX. FEJEZET.

**Isten angyalai segítségünkre vannak ha-
lálunk óráján és lelkünket a mennyei
örömökbe viszik.**

Soha sem kívánatosabb az őrangyal segít-
sége, mint halálunk óráján. Akkor az egész
élet fáradalmi veszedelemben forognak; azon
pillanattól függ, vajon örökké boldogok le-
szünk-e, vagy boldogtalanok. És azért a po-
koli szellem is akkor minden erejét meg-
feszíti, hogy bennünket vesztébe ragadjon, jól

lyütt tanúskodik. Sz. Pál apostol az angyalokról mondja: „Nem mindannyian szolgáló lelkek-e, szolgálatra küldetve azokért, akik az üdvösség örökségét elnyerik?¹) A zsolttáros pedig állítja: „Az Úr angyala az öt félok körül lakozik és megmenti azokat“.²) Judit is fölkiált: „Él pedig az Úr! hogy megőrzött engem az ő angyala, mind innét elmentemben, mind ott létemben, s mind onnét vizsztatértemben; és nem hagyott engem, szolgálóját megfertőztetni“.³) Igenis való az, mit a zsolttárokból olvasunk: „Angyalainak parancsolt (az Úr) felőled (óh ember), hogy megőrizzenek téged minden utadban. Kezeikben hordoznak téged, ne talán kőbe üsséd lábadat“.⁴) S az emberre illenek azon szavak, melyeket az Úr egykor Izrael népének mondott: „Ime én elküldöm angyalomat, ki előtted menjen, és megőrizzen az úton, és bevigyén azon helyre, melyet készítettem“.⁵)

A szenteknek és a szentatyáknak nyilatkozatai pedig e tárgyban egymással vetekednek szépségökben. Így Ferreri sz. Vince ezeket mondja: „A sz. angyalok különös szere-

¹) Zsid. 1, 14.

²) 33. Zsolt. 8.

³) Judit. 13, 20.

⁴) 90. Zsolt. 11, 12.

⁵) Mózes. II. 23, 20.

tettel viseltetnek irántunk, és hogyha veszélyben, vagy szorultságban látnak bennünket, hozzánk sietnek, hogy védelmezzenek“.¹⁾ Damiani sz. Péter pedig így ír: „A mennyei szellemeknek nagy száma futja át naponkint az egész földkerekséget, és a lelki harcban segítő kezet nyújtanak nekünk. Mert a gyarló ember sohasem volna képes a ravasz és gyakorlott gonosz szellem csalárdságainak ellentállani, ha sz. angyal hatalma tőlünk a kísértéseket el nem távolítaná“.²⁾ És arany-szájú sz. János azt mondja: „Ha a jó angyal mellettünk van, a gonosz angyal nekünk sohasem árthat.“ Sz. Ágoston is állítja: „Az angyalok ügyelnek reánk, szegény zárándokokra; ők részvéttel viseltetnek irántunk és Isten parancsa szerint segítségünkre jönnek, hogy egykor ama közös hazába visszatérjünk“.³⁾ Az angyalok ezrei és százezerszer százezrei „tulajdonképeni és legnemesebb feladatuknak azt tekintik, hogy szolgálataikkal lelkünk üdvét előmozdítják“.⁴⁾ Végre idézem még sz. Bernát szavait:⁵⁾ „Mit féljünk ily hatalmas angyalok oltalma alatt? Azok,

1) S. Vinc. Ferr. Serm. 7. Dom. 3. Adv.

2) S. Petr. Dam. l. 8. ep. 17.

3) S. August. in Ps. 62.

4) S. Dom. Hierarch. 3.

5) S. Bernar. in Pslm. Qui habitat.

gondolnánk, olyan, vagy még nagyobb hálátlanságot követnénk el, mintha anyánk iránt volnánk szeretetlenek: annál is inkább, hogy anyánk gondoskodása nagyobbára csak testünk és egészségünk körül forgott; őrangyalunk azonban nem csak testünk épségére s egészségére ügyel, hanem egyszersmind lelkünk fölött is őrködik s annak üdvét törekszik biztosítani.¹⁾ — Mivel háláljuk meg tehát irántunk számtalanszor tanúsított szeretetét?!

Sajnos, sok ember ahelyett, hogy az őrangyalnak jótéteményeit meghálálná, inkább folytonosan szomorítja. Különösen azok sértik és szomorítják az őrangyalokat, kik 1-ször bármikép (tekintettel, testmozdulattal, kétértelmű szóval, stb.) tisztátalan bűnt követnek el, 2-szor azok szomorítják és sértik az őrangyalokat, kik másokat, főképen gyermekeket megbotránkoztatnak, másoknak bűnre alkalmat, bűnre példát adnak. Az ilyenekről mondja Üdvözítőnk az igazán megdöbbenő szavakat, hogy jobb volna, ha malomkövet kötnének nyakára és a tenger hullámaiba

¹⁾ V. ö. Hunolt. Chtl. Sittenlehre. Rgbg. 1844. VII. Th. 40. Pr. — Des saints Anges et en partic. des Anges gardiens, Lille, 1852. — Berchiolla, L'angelo custode, Milano 1876. — Hanitinus, Angelus custos, Antverp, 1656. — Drexelius, Opera oia, Tom. I. tract. VII. Tom. II. Tobias.

től.) A római sz. Franciska látta, hogy őrangyala arcát kezeivel azonnal elfödte, mihelyt rajta a legcsekélyebb hibát is észrevette. Mily búslakodással és mily undorral fordul el attól, ki nagy bűnt követ el!

Kerülnünk kell tehát a bűnt, hogy őrangyalunkat meg ne szomorítsuk. Sz. Vazul azt mondja: „Miként a füst a méheket elűzi, úgy távolítja el tőlünk a bűn őrangyalunkat“.)

Alapos vallásosságú embert kérdeztek egyszer, hogy mi által bírja magát a vidor jó kedvben is annyira fékezni, hogy mindig a legtökéletesebb illedelem korlátai közt marad, azt felelte: „Én gyakran gondolok arra, hogy őrangyalom mellettem van, ki minden tette-met és mozdulatomat följegyzi. Ez a gondolat eszközli, hogy mindig szorgosan őrizkedem, nehogy olyasmit tegyek, vagy mondjak, mi neki visszatetsző lehetne“.

Azért int bennünket sz. Bernát is: „Mindennütt, minden zúgban tisztelettel légy őrangyalod iránt! Mert az angyalok mindenütt jelen vannak, hogy oltalmazzanak és neked használjanak“.) Igen, ezen kötelemünkre int

1) S. Thom. Aquin Summa P. I. q. 113. a. 6. — V. ő. Suarez. T. II. l. 6. c. 18 et 19.

2) S. Basil. Homil. in Ps. 33.

3) S. Bernar. in Ps. Qui habitat.

TARTALOM

	Oldal
I. Fejezet	3
II. Fejezet: Az angyalok gyöngéd szeretettel védik az ártatlanságot	6
III. Fejezet: Az angyalok eltávolítják tőlünk a test és a lélek veszedelmeit	10
IV. Fejezet: Isten angyalai utainkon kísérnek	15
V. Fejezet: Az őrzőangyalok visszatartanak bennünket a rossztól s erősítik szívünket a kísértések alkalmánál	17
VI. Fejezet: Az őrangyal bátorít bennünket az erényre és a tökéletességre	22
VII. Fejezet: Az angyalok örülnek bűnbánatunk fölött	25
VIII. Fejezet: Az angyalok érettünk Istennél imádkoznak és neki imáinkat és jó cselekedeteinket bemutatják	27
IX. Fejezet: Isten angyalai segítségünkre vannak halálunk óráján és lelkünket a mennyei örömökbe viszik	30
X. Fejezet: Hálánk az őrangyalok iránt	35

